

Likabehandlingsplan

Plan mot kränkande behandling

Förskolan Hagen

Planen gäller under kalenderåret 2017

Upprättad i december 2016

Vår vision

Verksamheten ska bygga på demokratiska former där en god självkänsla och ett gott självförtroende hos varje barn främjas

INLEDNING

Planen har upprättats som stöd för personal, barn och föräldrar i arbetet med värdegrunden i förskolans verksamhet. Alla, barn, föräldrar och personal, har rätt att känna sig trygga och lika värda och bemötas med respekt för sin egenart. Förskolan ska vara en verksamhet fri från förekomsten av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

FÖRSKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska verksamheten utformas utifrån grundläggande demokratiska värderingar.

Var och en som arbetar på Hagen ska främja respekten för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Vi ska grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Förskolan ska ge barnen en trygg, utvecklande och trivsamt miljö.

“Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen. (lpfö98 rev 2010)

LAGAR OCH STYRDOKUMENT FÖR VERKSAMHETENS ARBETE

Barnkonventionen

Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6 Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.

Artikel 12 Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör hen.

Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Skollagen

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och motverka alla former av kränkande behandling.

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör hen. 1 kap 10§

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Kap 6 8§

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. Kap. 6 §10

Diskrimineringslagen

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

En huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningar.

Läroplan för förskolan Lpfö98 rev. 2010

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet skall lyftas fram och synliggöras i verksamheten. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga förebilder. Verksamheten skall bedrivas i demokratiska former och därigenom lägga grunden till ett växande ansvar och intresse hos barnen för att de på sikt aktivt skall delta i samhällslivet.

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten. Detta gäller att anmäla vid misstanke om att barn far illa. Kap.14 1§

KOMMUNIKATION/DELAKTIGHET

- All personal får kunskap om likabehandlingsplanen genom personalmöten och planeringsdagar där arbetet diskuteras
- Vårdnadshavarna får kunskap om och är delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal och den dagliga kontakten
- Pedagogerna ansvarar för att barnen på ett åldersadekvat sätt görs delaktiga i likabehandlingsarbetet

VAD ÄR DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Diskriminering

Diskriminering i förskolan innebär att ett barn missgynnas eller blir särbehandlat av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna. De kan vara fysiska, verbala, psykosociala eller texter och bilder.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan till exempel handla om att retas, frysa ut någon eller förstöra en kamrats leksak. Personal kan kränka ett barn genom handgriplig och hårdhänt tillsägelse.

UTVÄRDERING AV FÖRRA ÅRETS ARBETE

Mål: Alla barn på Hagen ska känna sig trygga i sina möten med andra medmänniskor

Enligt föräldraenkäten som genomförts angående trygghet och trivsel anger föräldrarna att barnen tycker att det är roligt på förskolan, att de anser att vi arbetar för att barnen ska känna sig trygga och trivas på förskolan.

Föräldrarna anger också att de känner sig trygga att lämna sina barn på förskolan och att deras barn har kamrater.

Observationer som gjorts visar att det för den **gula gruppen** är framförallt vid in- och utgång som det kan inträffa incidenter. Vi behöver tänka på att ta några barn i taget så att det blir en lugn situation med närvarande pedagoger.

För den **gröna gruppen** är det vid lek i "lilla rummet" som det kan uppstå situationer som kan uppfattas som kränkande. Speciellt när pedagogen av någon anledning måste gå ifrån. Även vid tvätt, toalett och utgång har det kunnat inträffa incidenter. Det fungerar dock bättre nu vid toalett och tvätt när vi låter några få barn i taget gå dit. Vi är också uppmärksamma på situationer och kombinationer av barn.

Mål: Alla ska ges möjlighet att växa upp och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar

Vi genomför regelbundna kartläggningar av barnen i barngruppen för att se till att alla barn får sina behov tillgodosedda.

Vi för regelbundna diskussioner om barn och barngrupp på personalmöten och planeringsmöten.

Det här fungerar bra och ger ett kollegialt lärande.

HAGENS ARBETE MED ATT FRÄMJA BARNES LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER

Alla på Hagens förskola ska känna sig trygga i sina möten med andra medmänniskor. Alla ska ges möjlighet att växa upp och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten, förhållningssätt, pedagogik, rutiner och struktur, planering och genomförande av aktiviteter.

Alla som berörs av verksamheten ska ges möjlighet till att bli delaktiga i likabehandlingsarbetet.

Främjande arbete

- All personal ska vara väl förtrogen med planen och praktisera den
- Personalen ska vara närvarande i barngruppen, de ska vara lyhörda och tydliga med vad som gäller samt ta tag i varje situation som uppstår
- Personalen ska vara goda förebilder och möta alla med respekt och tolerans
- Vi för samtal med barnen om hur man är en bra kamrat samtidigt som vi har nolltolerans mot kränkningar
- Personalen tar tillvara de tillfällen som uppstår i den dagliga verksamheten för diskussion och reflektion med barnen och med varandra
- Alla barn ges samma grund oavsett förutsättningar och kön.
- All personal respekterar olikheter och uppskattar det unika hos varje barn så att barnen utvecklar självkänslan
- Vi bekräftar och sätter ord på barnens känslor
- Vi uppmuntrar när barnen visar empati och omsorg om andra
- Personalen stöttar barnen i att hantera konflikter
- Vi vill att barnen ska känna tillit till sin egen förmåga, utveckla sitt självförtroende och sin identitet

- Personalen ska kontinuerligt diskutera hur vi själva ser på värdegrund och demokrati.
- Frågeställningarna kan tex vara; Hur bemöter man barns frågor om homosexualitet, olika religioner och jämställdhet utan att själv värdera? Bemöter vi flickor och pojkar olika? Hur kan vi bli jämställda?
- För att hantera förskolans värdegrunds- och demokratiuppdrag, se barnens likheter och olikheter och uppfatta ojämlikheter, så krävs det professionella pedagoger.

KARTLÄGGNING

Kartläggningsmetoder:

Observationer av verksamheten och våra miljöer, samtal med barnen, intervjuer med de äldre barnen, daglig kontakt med föräldrar, utvecklingssamtal, vi ger även möjlighet till andra samtal. Vi har också måndagsmöten där vi utvärderar föregående vecka och planerar framåt, regelbundna kartläggningar av barngruppen för att säkerställa att alla barn får sina behov tillgodosedda, analysdagar och planeringsdagar.

Det här har lett fram till områden vi vill utveckla (vi är också ett nytt arbetslag);

- Språk/tecken, vi har sett att barnens möjligheter att uttrycka sig behöver utvecklas. Läsåret 2016/2017 går all personal utbildning i tecken. Även arbetet med att använda bilder behöver utvecklas.
- Vi behöver utveckla vårt arbete med att öka barnens inflytande. Det hänger också ihop med vårt tema Hållbarhet som innehåller flera områden, som sociala relationer till exempel.
- Vi behöver utveckla vår dokumentation av verksamheten och barnens lärande så att den blir pedagogisk.

HAGENS FÖREBYGGANDE ARBETE

- Pedagogerna går en utbildning i tecken som stöd, använder även bilder för att underlätta för barnen att förstå sin vardag på förskolan och så småningom kunna uttrycka sig på flera sätt.
- Barngruppen är delad på två grupper; Gröna gruppen med de äldre barnen och Gula gruppen med de yngre. Under dagen delas även de grupperna i mindre grupper beroende på aktivitet. Gröna gruppen kommer att arbeta med värdegrunden och olika känslor.
- Som en del i vårt arbete med hållbarhet kommer vi att utveckla arbetet med att få barnen medvetna om när, hur och och vad de påverkar i verksamheten. Vi ska utveckla vårt arbete med pedagogisk dokumentation.

HAGENS MÅL 2017

Alla barn ska kunna ta till sig lärandet på ett likvärdigt sätt.

Då behöver de ha tillgång till olika kommunikationsmetoder oavsett om man har språkstörningar, språksvårigheter eller är flerspråkig. Därför går all pedagogisk personal utbildning i tecken som stöd. Vi använder också bilder som förstärkning. Vi leker med ord, använder rim och ramsor och läser och dramatiserar berättelser och sagor.

Barnen ska utvecklas till demokratiska medborgare i framtiden

Barnen behöver rika tillfällen att öva sig på att lyssna på varandra, tala i grupp och uttrycka sina tankar och åsikter. Vi ska ställa frågor så att vi förstår hur barnet tänker och känner.

Alla barn ska ha samma möjligheter att utvecklas till fullvärdiga människor

Vi ska behandla alla barn lika och ge dem samma förutsättningar oavsett kön, sexuell läggning hos nära anhörig, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller funktionsnedsättning.

VERKSAMHETEN REKOMMENDERAR

När förskola och hem klart tar avstånd från kränkande behandling får det en positiv påverkan på barnen. Det är därför viktigt att vi samarbetar kring detta.

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt, eller någon annans barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling vill vi att du tar kontakt med oss på förskolan, så att vi kan arbeta med det tillsammans.

Att ens eget barn kränker andra kan vara svårt att ta till sig. men om det är så är *du* den som bäst kan göra något åt det. Vi ber dig därför att göra helt klart för barnet att du ser mycket allvarligt på beteendet och att du inte accepterar det. Även i sådana fall är det bra att ni tar kontakt med oss.

Med stigande ålder och mognad ökar även ansvaret hos barnen. Genom personalens och föräldrarnas omsorg ska de känna till och förstå hur viktigt det är att respektera och acceptera varandra, hjälpas åt, visa hänsyn samt vikten av att uppträda trevligt mot varandra.

RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

Policy

Det råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på Hagens förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen ska vara närvarande i barngruppen och inte lämna utrymme för sårbara situationer. Det måste alltid finnas minst en anställd i närheten av barnen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

- Uppmärksamma och prata med barnen om vad som hänt
- Visa att beteenden som skadar andra eller gör andra ledsna inte är acceptabelt
- Involvera alltid vårdnadshavare vid upprepade tillfällen av kränkningar eller vid kränkningar riktade mot ett och samma barn
- Dokumentera alla åtgärder som görs
- All personal är ansvarig

Rutiner för uppföljning

- Dokumentation över åtgärderna ska ligga till grund för uppföljning och utvärdering.
- Uppföljning ska ske senast angivet datum.
- All personal är ansvarig

Rutiner för dokumentation

- Dokumentation ska ske på särskild blankett
- Arkivera dokumentationen
- All personal är ansvarig

Ansvarsförhållande

- All personal är ansvarig

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Planen ska upprättas och uppdateras i september varje år.

- Likabehandlingsplanen ska följas upp regelbundet på personalmöten och planeringsdagar. Vi har också utvärderings- och analystillfällen varje termin.
- Samtal, reflektion och intervjuer med barnen
- Enkäter, föräldramöten och samtal med föräldrar